

HƯỞNG LỢI TỪ CÚ SỐC NGUỒN CUNG TOÀN CẦU

Căng thẳng địa chính trị làm thắt chặt nguồn cung phân bón toàn cầu, trong khi các quốc gia nông nghiệp lớn gia tăng nhập khẩu và kiểm soát xuất khẩu tạo thêm áp lực lên giá phân bón thế giới.

Tại Việt Nam, giá phân bón trong nước chịu ảnh hưởng lớn từ xu hướng giá trên thị trường quốc tế do thị trường phân bón Việt Nam rất mở. Nguồn cung khí ổn định làm giảm biến động chi phí sản xuất trong ngắn hạn, tuy nhiên nếu giá dầu neo cao kéo dài các doanh nghiệp sẽ phải đối mặt với chi phí sản xuất tăng nhiều hơn nữa.

Chúng tôi đưa ra khuyến nghị **GIA TĂNG TỶ TRỌNG** đối với các cổ phiếu DDV, DCM và DPM, nhờ triển vọng tươi sáng trong 2026.

Căng thẳng nguồn cung phân bón toàn cầu

Căng thẳng địa chính trị làm thắt chặt nguồn cung, giá phân bón tăng

Nguồn cung DAP & MAP, urê, kali và ammonium nitrate thắt chặt do hạn chế xuất khẩu và gián đoạn từ Trung Đông, Nga và Trung Quốc, nguồn cung nguyên vật liệu NH₃ và lưu huỳnh cũng tăng mạnh, tạo sức ép lên giá phân.

Biến động cung-cầu phân bón do kiểm soát thương mại

Trước tình trạng thiếu hụt cục bộ, các nước nông nghiệp lớn như Ấn Độ, Brazil, Australia và châu Âu đẩy mạnh nhập khẩu và tìm nguồn thay thế. Trong khi đó, Trung Quốc, một trong những nhà xuất khẩu ure và phân lân lớn nhất thế giới, hạn chế xuất khẩu để ưu tiên nội địa, tiếp tục gây áp lực lên giá phân bón toàn cầu.

Tổng quan các mảng phân bón của Việt Nam

Diễn biến và đặc điểm các mảng phân bón chính

Mảng phân đạm: Nguồn cung khí cho DPM và DCM hiện khá ổn định nhờ hợp đồng dài hạn với PVN. Tuy nhiên, giá khí đầu vào được neo theo giá dầu Brent và FO, nên không tránh khỏi chịu áp lực gia tăng chi phí. Cơ chế neo giá khí theo dầu giúp chi phí đầu vào có độ trễ và ổn định hơn trong ngắn hạn, nhưng sẽ chịu áp lực nếu giá dầu tiếp tục duy trì mức cao.

Mảng phân lân: Nguồn cung trong nước chỉ đáp ứng khoảng 2/3 nhu cầu do hạn chế về quặng apatit, buộc phải nhập khẩu bổ sung. Các doanh nghiệp DAP tăng cường xuất khẩu tận dụng điều kiện thị trường thuận lợi.

Mảng NPK: Thị trường NPK trong nước khá phân mảnh, BFC và LAS là hai doanh nghiệp chiếm thị phần lớn nhất với khoảng 30%, các doanh nghiệp còn lại đóng góp thị phần rất nhỏ. DPM nổi bật nhờ công nghệ sản xuất hiện đại cho sản phẩm chất lượng cao. Rào cản gia nhập mảng sản xuất NPK thấp, các doanh nghiệp có kế hoạch sáp nhập để tăng năng lực cạnh tranh.

Nhu cầu phân bón chịu áp lực ngắn hạn từ giá nông sản và El Niño

Nhu cầu phân bón có xu hướng suy yếu khi giá nông sản giảm, khiến nông dân thắt chặt chi tiêu và cắt giảm đầu vào. Bên cạnh đó, hiện tượng El Niño quay trở lại làm gia tăng rủi ro thời tiết cực đoan, có thể thu hẹp diện tích canh tác, từ đó tiếp tục gây áp lực lên nhu cầu phân bón.

Thuế đầu ra với phân bón mở ra lợi thế cạnh tranh với hàng nhập khẩu

Việc áp dụng thuế VAT 5% đối với phân bón từ 01/07/2025 cho phép doanh nghiệp được khấu trừ VAT đầu vào, từ đó giảm chi phí. Các nhà sản xuất nội địa như urê, DAP & MAP có thêm dư địa cạnh tranh với hàng nhập khẩu.